

Complexnummer: 521074

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex Korvelseweg/Korveldwarsstr.

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521075, 521076

Woonplaats

Tilburg

Gemeente

Tilburg

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdoject

Korveldwarsstraat 3, 5025 JA te Tilburg

Complexomschrijving

Inleiding

Het blok van negen WOONHUIZEN MET WINKEL en een WERKPLAATS is gelegen aan de Korvelseweg en de Korveldwarsstraat. De panden aan de Korvelseweg 90-92 zijn gebouwd in 1878 door J.C. van Beurden als winkel met woonhuis. De beide huizen nummer 94-96 zijn vrijwel tegelijkertijd gebouwd als huurwoningen. Haaks daarop werd in 1917 het blok WOONHUIZEN MET SMEDERIJ aan de Korveldwarsstraat 3-13 gebouwd. Dit blok werd eveneens door de familie Van Beurden gebouwd. Nummer 3 herbergt de smederij en de andere panden werden eveneens gebouwd als huurwoningen. Via de diverse achterbouwen zijn Korveldwarsstraat 3 en Korvelseweg 90 onderling verbonden. Het grote open terrein dat door de haak van de bebouwing wordt gevormd is grotendeels in gebruik als opslagplaats en werkruimte van de smederij. De woonhuizen hebben kleine afgeschermden plaatsen.

Waardering

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de groei van de nijverheid en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van woningen met werkplaats. Het geheel is architectuurhistorisch belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en deels van het interieur. Het heeft ensemblewaarde vanwege de bijzondere samenhang tussen delen van het complex. Als geheel is het belangrijk vanwege typologische en functionele zeldzaamheid.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521075

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82713/35

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Tilburg	Tilburg	Noord-Brabant					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Korveldwarsstraat	3			5025 JA	Tilburg		
Korveldwarsstraat	5			5025 JA	Tilburg		
Korveldwarsstraat	7			5025 JA	Tilburg		
Korveldwarsstraat	9			5025 JA	Tilburg		
Korveldwarsstraat	11			5025 JA	Tilburg		
Korveldwarsstraat	13			5025 JA	Tilburg		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Tilburg	Q				8066		
Tilburg	Q				8067		
Tilburg	Q				8068		

Omschrijving**

Inleiding

Het BLOK van vijf WOONHUIZEN MET SMEDERIJ werd gebouwd in 1917 in opdracht van de heer Van Beurden als combinatie van eigen smederij met huurwoningen. Rond 1980 werden de woningen inwendig verbouwd en van een dakkapel voorzien.

Omschrijving

Het eenlaagse blok heeft een rechthoekige plattegrond en een mansardekap met een voorschild waarop leien in Maasdekking met sierpatronen en daarboven zwarte kruispannen. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen met een gepleisterde plint en gekrulde smeedijzeren sierankers. Horizontale geleiding vindt plaats door decoratieve verwerking van de gepleisterde speklagen, de sierband onder de hardstenen vensterdorpels en in het fries. De vensters en deuren wisselen elkaar ritmisch af. Elk pand heeft een raam en een deur, maar nummer 13 bezit twee ramen waartussen de voordeur is geplaatst. De hoge paneeldeuren van de woningen zijn voorzien van kussenpanelen, koperen brievenbussen, duwstangen en trekbellen. Net als de schuifvensters hebben de deuren een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achtruits bovenlicht met groen glas. Hier boven een latei met cirkel-streep decoratie, een segmentboog van gele baksteen met rode bakstenen vulling. Het hoekhuis op nummer 13 heeft een afgeschuinde hoek met een topgeveltje. De smederij bezit dubbele houten deuren met diagonale sierpanelen en ramen met kleine roeden, onder een stalen latei met rozetten en Jugendstil decoratie op de hoeken. Hierboven de naam: "Metaalbewerking J.C. van Beurden & Zn." De smalle ramen aan weerskanten hebben een ongedeeld bovenlicht. De gootlijst rust op gesneden houten klosjes. De smederij bezit nog de oorspronkelijke dakkapel met drieruits bovenlicht onder een lessenaarsdak. De andere panden hebben een grotere dakkapel onder plat dak. De rechterzijgevel bezit op de begane grond drie ramen onder segmentboog, tussen rechte steekankers. Daar boven een hijsluik; de ijzeren hijsbalk is recent verdwenen. In de nok een ijzeren rondraam met vierpasverdeling. De linkerzijgevel is blind.

De achtergevels worden gedomineerd door drie grote aanbouwen. Bij de smederij is dat een aanbouw onder zadeldak met opnieuw verbeterde Hollandse dakpannen. Achter de woonhuizen zijn dat, gekoppeld per twee huizen, een aanbouw onder zadeldak met zwarte kruispannen. Deze dateren uit de bouwtijd in tegenstelling tot de grote dakkapellen die zich over de gehele breedte van de kap uitstrekken.

Het interieur van de woningen is geheel vernieuwd. De smederij heeft nog vrijwel geheel de oorspronkelijke inrichting en indeling met onder meer een smidsvuur met ijzeren schouw. Op de grond liggen kopse blokjes hout in vlechtpatroon.

Waardering

Het blok woonhuizen met smederij is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk groei van de nijverheid en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van woningen met werkplaats. De groep is architectuurhistorisch belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en deels van het interieur. Als geheel is het belangrijk vanwege typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 521076

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82713/41

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Tilburg		Tilburg		Noord-Brabant			
<hr/>							
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Korvelseweg	90			5025 JJ	Tilburg		
Korvelseweg	92			5025 JK	Tilburg		
Korvelseweg	96			5025 JK	Tilburg		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Tilburg		Q				8068	

Omschrijving**

Inleiding

De WINKEL-WOONHUIZEN 90-92 werden gebouwd in 1878 in opdracht van J.C. van Beurden. De nummers 94-96 zijn, gezien de bouwnaad tussen de panden, wellicht van iets latere datum. In 1916 volgde een uitbreiding van nummer 90 aan de achterzijde. In de winkel was lange tijd een sigarenzaak gevestigd.

Omschrijving

Het eenlaagse blok heeft een rechthoekige plattegrond en een zadeldak met rode Oudhollandse dakpannen. De gevels zijn opgetrokken uit handgevormde baksteen met een gepleisterde plint en fries en rechte steekankers. De schuifvensters hebben houten dorpels en glas-in-lood bovenlichten, onder de afsluitende strek.

Het hoekpand op nummer 90 heeft de meest gedetailleerde gevel. Links een schuifraam, dan een paneeldeur waarvan de omlijsting en het etalageraam een winkelpui vormen. Onder het etalageraam een gevelsteen: J.C. v. B 25-5-1878. De deur heeft aan de onderzijde twee grote diamantkoppen en verder een glasvulling. Aan weerskanten van de deur en raam smalle houten puipilasters met verdiepte velden, en Vlaamse Renaissancewortels onder de gekorniste kroonlijst. De bovenlichten ook hier met glas-in-lood. Naast de winkelpui de van diamantkoppen en kussens voorziene deur van nummer 92 en weer een schuifvenster. Vervolgens een bouwnaad in de baksteen. De huizen nummer 94 en 96 hebben een raam-deur, raam-deur, raam indeling. De paneeldeuren zijn hier niet voorzien van diamantkoppen maar wel van kussens. Het fries heeft een onderverdeling in velden. Kleine ijzeren dakraampjes verlichten de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zolderetage.

De rechterzijgevel springt iets uit de rooilijn ten opzichte van het later aangebouwde pand op nummer 98. Dit uitspringende gedeelte is grauw gepleisterd. De blinde linkerzijgevel vertoont bouwsporen van de oorspronkelijke lagere aanbouwen. De achtergevels van de panden zijn grotendeels oorspronkelijk en voorzien van schuifvensters met glas-in-lood bovenlicht en paneeldeuren naar de plaats. Op het erf van huisnummer 90 staat een grote bakstenen schuur met een wolfsdak voorzien van rode Oudhollandse pannen.

De winkelruimte van nummer 90 is vereenvoudigd. Daar achter ligt de woonkamer met balken plafond en links een kastenwand waar zich vroeger de bedsteden zullen hebben bevonden. De schouw is vernieuwd. Rechts hierachter bevindt zich een serre. De schuifdeuren hiervan zijn voorzien van geëetst glas. Beide deuren hebben een verschillende voorstelling met een pauw, ooievaar, zwanen, man in een roeiboot en klassiek architectonische elementen. Links in de muur van de serre bevindt zich een gevelsteentje. Hierop staan de namen van de kinderen van de weduwe die er toen woonde: W(alter) J(o) M(arietje) B(aijens) 1916. Deze aangebouwde ruimte bevat een grote woonkeuken met schouw en keukenkast met glazen deurtjes. In de bijkeuken hierachter de oorspronkelijke witte biseautétegels met groen-wit sierbandje. In een kleine zijruimte bevindt zich de tekenkamer van de smederij en via een deur is de aanbouw van de smederij aan de Korveldwarsstraat 3 bereikbaar.

Huis nummer 92 is in gebruik als kantoor van de naastgelegen winkel. Het pand bezit een gang, een voor- en achterkamer en daarachter een keuken met bijkeuken. De laatste ruimten zijn voorzien van de oude inrichting met witte biseautétegels, honingraattegels in de bijkeuken met sanitair en de oude keukenkastjes in de keuken zelf. In de keuken bevindt zich een getoogde doorgang waarachter een houten trap steil omhoog loopt.

Waardering

Het blok woonhuizen met winkel is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk groei van de nijverheid en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van woningen met werkplaats. De groep is architectuurhistorisch belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en deels van het interieur. Als geheel is het belangrijk vanwege typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Winkelwoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument